

LITERATURA

LLUCIA RAMIS
L'autora posa al costat d'un grafit de Soma al Brick Hotel.
ISMAEL VELÁZQUEZ

MARINA P. DE CABO
PALMA

Una tragèdia –succés estrany, inesperat– inaugura *Les possessions*, la novel·la de Lluïcia Ramis (Palma, 1977) guanyadora del III Premi Llibres Anagrama de novel·la. L'autora, prenent com a referència l'any 2007, punt d'inflexió comú a totes les seves obres, crea un mapa de la senectut, l'oblit, la bogeria, la por de la mort i altres conseqüències del que fa el pas del temps a l'ésser humà. La narració avança i retrocedeix per mostrar des de tots els angles aquestes ferotges mossegades de les quals ningú se salva. La trama es fonamenta en successos reals pertanyents a la vida de Ramis per trenar tres històries connectades per una pròpia vida, reflex de la de l'autora.

Mallorca, paradís o malson?

Lluïcia Ramis viu a Barcelona des que fugí de Mallorca per estudiar periodisme. Però sempre hi torna i dedica gran part de les novel·les a l'illa on nasqué i es crià. Sembla que estableixi una analogia entre els orígens i la màxima de Kafka en la qual l'autor txec afirma que Praga és una mare amb urpes. "Mallorca és com una mare; es fa necessari independitzar-se'n. L'estimes, però de lluny, per fer-li visites esporàdiques, no per quedar-hi a viure, amb la consegüent idealització que crea la distància", diu. Com totes les relacions basades en la veritat de l'experiència, aquesta presenta diverses cares: "No puc entendre'm a mi mateixa sense Mallorca. La pàtria és la infància, i a Mallorca vaig passar tots els meus estius". Pren consciència de la idealització: "La nostra generació creu que mereix el que té, tota la bellesa del que li ha estat lle-

gat, però no vol fer-se'n càrrec, vol participar-hi i gaudir-ne sense lluitar".

Corrupció

Fa dècades que, a l'illa, la corrupció s'alià amb l'explotació del territori; des de llavors s'han anat succeint les faltes de respecte cap al patrimoni. La novel·la participa de la ficció, però mostra la realitat, i hi ha temes que estan molt arrelats a la terra; per això, els seus personatges entren en contacte i es relacionen de manera íntima amb la corrupció. L'autora de *Les possessions* no es revela optimista quant a un hipotètic canvi de model, alhora que no pot evitar establir comparacions amb el seu altre escenari, més salvatge: "A Barcelona passarà abans"; es refereix al fatal desenllaç mitjançant el qual la terra es convertirà en un infinit camp de golf i els habitants existirem sota el jou d'uns estrangers ignorants en la seva riquesa. "Tenc poca esperança, però més que en el cas de Barcelona. Mallorca fa dècades que està sent saqueja-

La portada del llibre anticipa el caos que escometa el protagonista en la narració.

“Mallorca és com una mare; cal independitzar-se'n”

'Les possessions', quarta novel·la de Lluïcia Ramis, guanya el III Premi Llibres Anagrama

da, estam més preparats, malgrat que sigui mitjançant guetos: les zones que transitam no són les mateixes que les que ocupen els que venen de fora. No obstant això, en temporada alta l'illa torna insostenible, i pens que ens hem venut molt barat, que encara no hem pres consciència que no podrem recuperar el que està sent arrabassat. Sembla que s'estimin més els doblers fàcils que la terra". Arribat aquest punt, al·ludeix al fruit de la condemna: "La corrupció marca el funcionament de les coses. És més fàcil formar-ne part, entrar en el sistema, que lluitar. L'individualisme no fa més que empitjorar la situació, per això les polítiques socials estan abocades al passat".

El passat, la memòria

La malenconia, els fantasmes i la decadència componen la cara fosca del pas del temps. La protagonista de *Les possessions* no en pot fugir i es converteix en agent actiu d'uns canvis que apunten cap a la fi tan temuda. Sense passat, la persona es desdibuixa i desapareix: "La vida és

memòria. L'alzhèimer és una mort a mossegades. Els membres de la nostra generació som uns nostàlgics sense memòria; aquesta realitat respon a la sobreprotecció rebuda als 80, durant la nostra infància, en la qual ens varen fer creure que podríem arribar on volguéssim. Després esdevingué l'any 2007 i la possibilitat de ser desaparegué. Som la primera generació que perd –llibertat, dignitat, remuneració econòmica– en tots els àmbits. Els primers que perdem i els darrers que tenim voluntat de fer coses que perdurin; la nostra generació està en terra de ningú", lamenta.

La utilitat del que és inútil

És impossible demanar-se, enmig d'aquest apocalipsi dosificat, pel paper de la literatura: "Em salva; jo era tímida i aquesta és la manera que vaig trobar per expressar-me. Com a lectora, permet viure totes les vides del món des de totes les perspectives. No es pot explicar el món sense literatura; sincerament, crec que els que no llegeixen no entenen res". I per quina raó publicar, compartir, fer-ho públic, exposar-se a l'exhibició? "Publicar comporta una gran responsabilitat, perquè crees un món i has de respondre per la veritat que estàs creant, que estàs donant a conèixer".